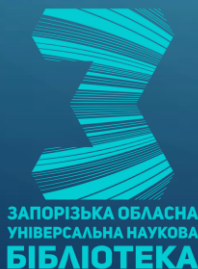

7 червня відзначається
120 років від дня народження

Софії Миколаївни Парфанович

української письменниці, лікарки і науковиці,
педагога і виховательки, суспільної діячки, борчині
за права жінок

Канадсько-Український бібліотечний центр

Софія Парфанович народилася 7 червня 1898 р. у Львові.

1917 року вона стала першою студенткою-українкою медичного факультету Львівського університету. У 1926 році отримує диплом доктора медицини, розпочинає лікарську, а також громадсько-культурну і письменницьку діяльність.

Вона була однією з перших жінок-лікарів, що відкрили приватну практику.

Протягом 1932-1939 рр. Софія Парфанович працювала безоплатним ординатором у львівському шпиталі «Народна Лічниця».

У 1940-1941 рр. – директор фельдшерсько-акушерської та медсестринської шкіл.

Комісія при випускному іспиті Львівської фельдшерсько-акушерської школи
(директор - С.Парфанович), 1941

На суспільно-просвітницькій ниві Софії Парфанович такі визначальні віхи: у студентські часи належала до «Медичної Громади» у Львові, у Празі входила до «Української Академічної Громади», до «Союзу Українок» у Львові. Також належала до засновників 1929 р. Українського гігієнічного товариства і тривалий час очолювала антиалкогольне й антинікотинове товариство «Відродження». Одне із гасел товариства: *«Не треба ні пити, ні курити, бо це руйнує наше здоров'я, підриває наші моральні сили та відпорність, руйнує нас матеріально, руйнує нашу волю, усилює нашу чуйність та робить нас предметом економічного і політичного зиску... Добровільно віддаючи гроші на отрути, самі собі куємо ярмо».*

Головна Рада товариства «Відродження» (1929 р.).

Стоять зліва направо: М. Хом'як, Я. Цюцюра, Ю. Каменецький, І. Костюк.

Сидять зліва направо: І. Герасимович, С. Парфанович, І. Раковський, П. Волчук

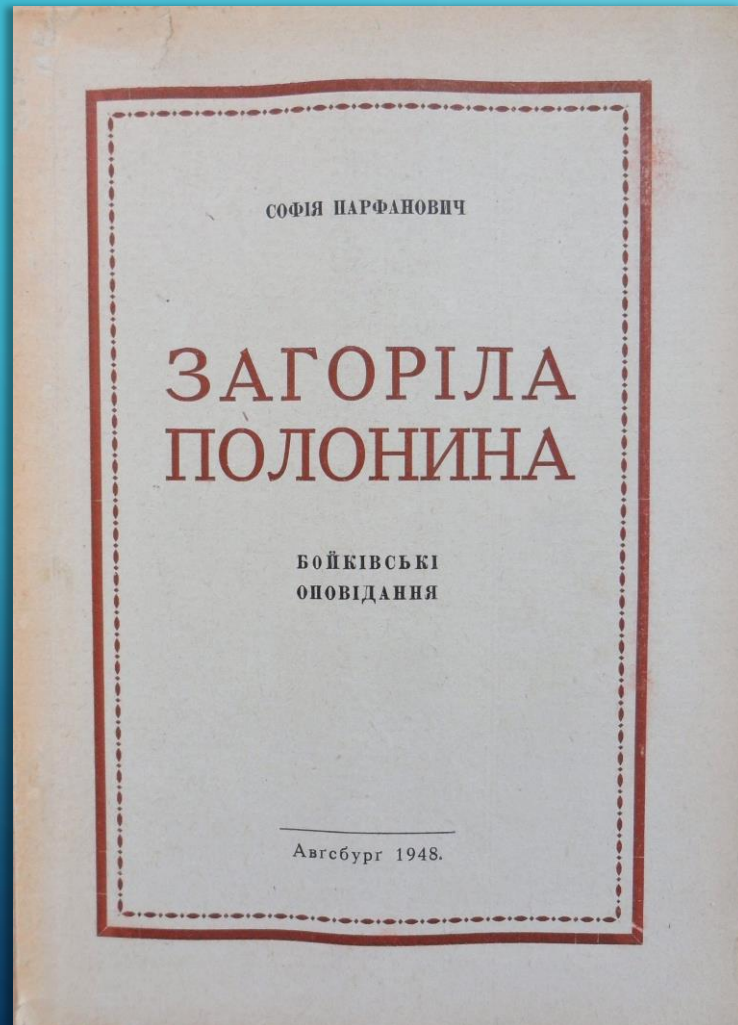
Є підстава стверджувати, що складні історичні обставини, гірке розчарування, репресії окупантів змусили талановиту жінку 1944 року покинути рідний Львів та емігрувати до Західної Європи, а згодом – до США. Там С. Парфанович працювала лікарем-гінекологом і водночас писала етюди, оповідання та повісті. Померла 26 грудня 1968 року у Детройті. У Львові, на честь родини з якої походить Софія Парфанович, названо одну з вулиць.

С. Парфанович – автор наукових і науково-популярних праць у галузі гінекології, гігієни, боротьби з алкоголізмом. Вона була дійсним членом Української Вільної Академії Наук та Наукового товариства ім. Т. Шевченка.

Її літературна праця різноманітністю тематики, глибоким даром спостереження явищ життя, актуальністю і зв'язком з потребами суспільства та легким, безпосереднім і цікавим стилем займає чільне місце в історії нашої літератури.

Теми й сюжети творів С. Парфанович здебільшого автобіографічні: з переживань жінки-лікаря, батьківського життя, зі спогадів про улюблених тварин.

У Канадсько-Українському бібліотечному центрі користувачі Запорізької обласної універсальної наукової бібліотеки мають можливість ознайомитися з такими літературно-художніми творами С. Парфанович:

Збірка оповідань про Бойківщину «Загоріла полонина» (Аугсбург, 1948), у якій авторка віддзеркалює революцію в національній свідомості галицьких бойків та короткими картинками ілюструє їх відношення до різних режимів, які панували в ті роки, і водночас змальовує барвисту верховину, наповнює її мелодіями бойківських співанок.

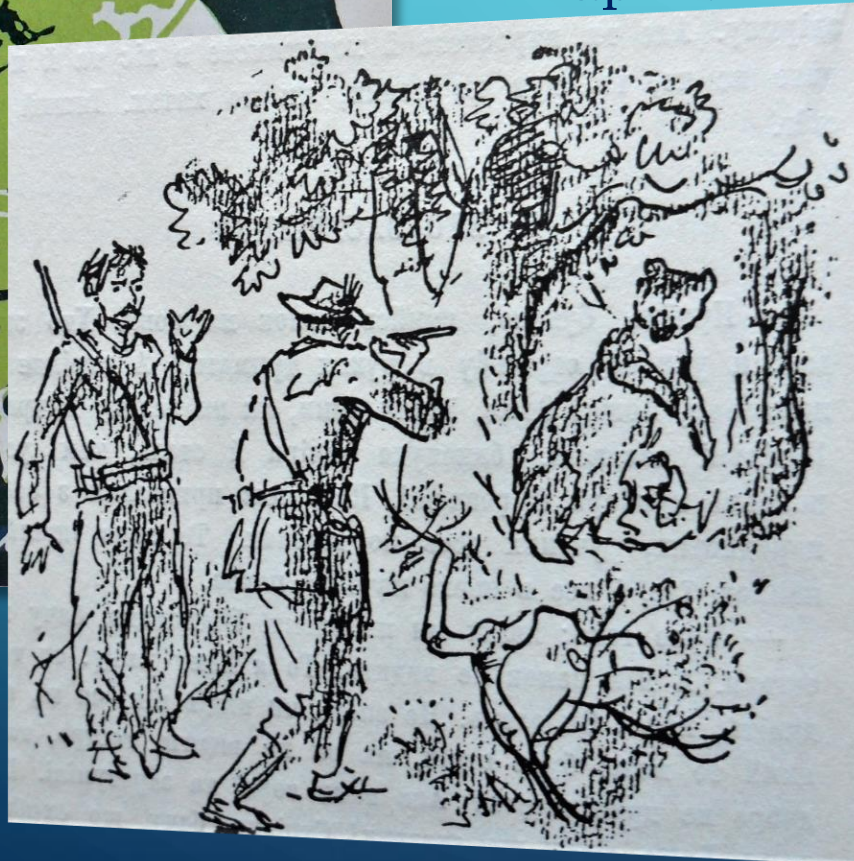
СОФІЯ ПАРФАНОВИЧ

У ЛІСНИЧІВЦІ

Видавництво

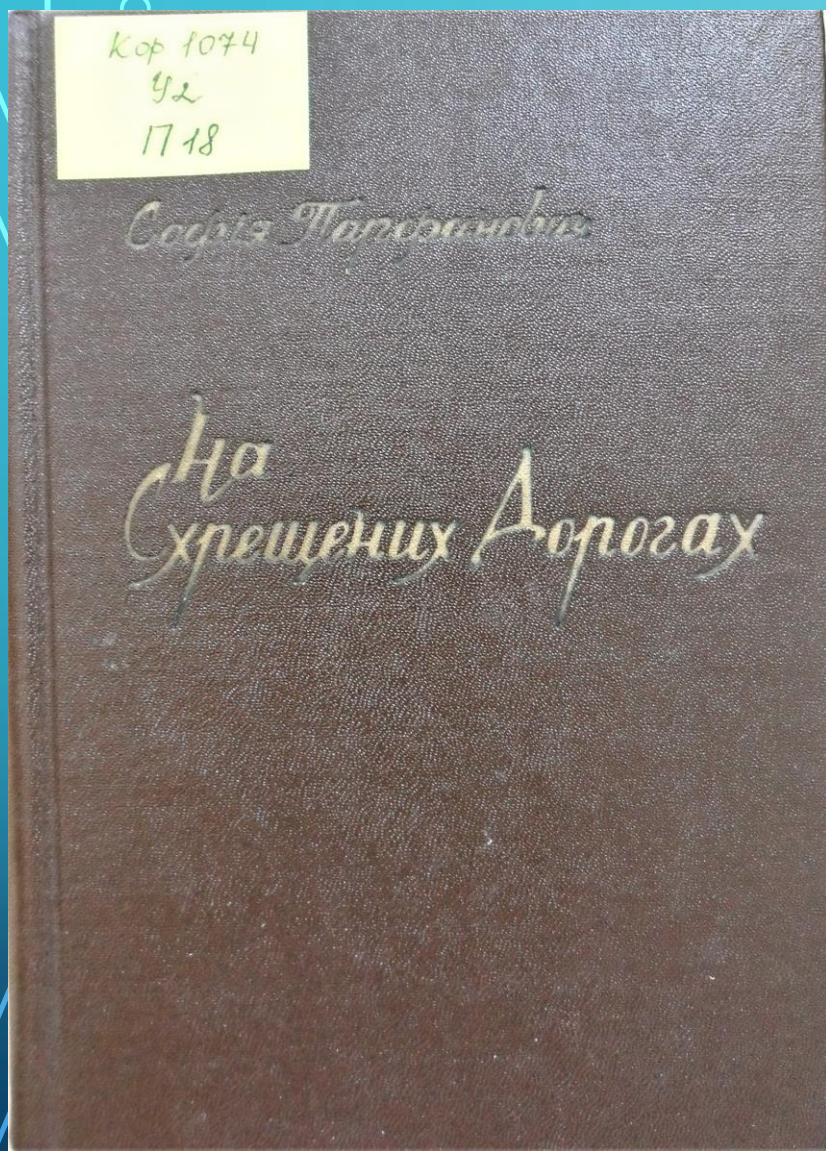
Збірка оповідань «У лісничівці» (Буенос-Айрес, 1954). Зворушлива краса оповідань передається читачеві в атмосфері гармонії між світом звірів і людиною.

Кожне, хоч би яке коротке, оповідання сповнене ніжності й любові до нашої природи і тварин.

«Яке б не було гарне життя в неволі – воля найцінніша. Тому й з лісничівки відходять усі звірі – на волю. Тому пішли й ми, хоч і як любимо наш край»

С. Парфанович

У повісті «На схрещених дорогах» (Чикаго, 1963) письменниця стає до боротьби за життя немовлят і здоров'я матерів, примушених в суворих обставинах війни й гітлерівського режиму продовжувати рід людський. Софія Парфанович оспівує вартість життя, його красу і радості, навіть коли доля давить важким каменем.

СОФІЯ ПАРФАНОВИЧ

Кф 427
У2
П18

ТАКИЙ ВІН БУВ...

ІСТОРІЯ ОДНОГО ПСА

ПОВІСТЬ ДЛЯ МОЛОДІ

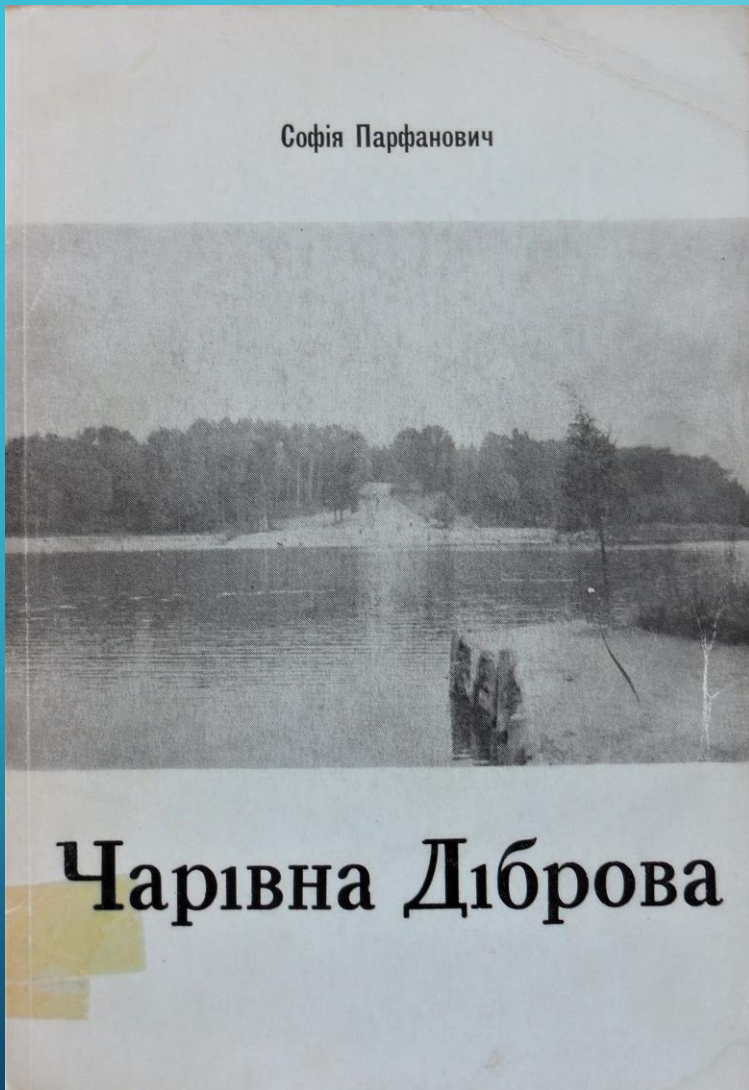
Повість «Такий він був... (історія одного пса)» (Джерсі-Сіті, 1964) була відзначена першою літературною нагородою на конкурсі СФУЖО у 1961 році.

«Він, як на пса, був дуже і дуже поважний і проходив він у житті те все, що й люди, його господарі: переслідування, війну й голод і бездомність, а потім мандрівку в чужину. Аж поки не опинився в Америці.»

С. Парфанович

Тож, власне, - це дві повісті, тісно між собою переплетені: повість про пса і повість про його господарів, добрих і щирих людей з теплими українськими серцями.

У збірці оповідань і нарисів «Чарівна Діброва» (Чикаго, 1964) Софія Парфанович описує людей, тварин, речі, події такими, якими ми їх знаємо, але підходить до них з того боку, з якого ми рідко на них дивимося. Тому оповідання письменниці цікаві, живі та промовляють до серця читача.

Список використаної літератури

1. Парфанович Софія Миколаївна // Українські письменники-медики: 100 біографій / [уклад. О. В. Тищенко ; відп. за вип. І. Г. Прошкін]. - Запоріжжя : ОНМБ, 2017. - С. 77-79.
2. Парфанович-Волчук Софія // Генік С. 150 видатних українок - Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2003. - С. 147.
3. Парфанович Софія // Українські письменники діаспори : матеріали до біобібліографічного словника. Ч. 2. (Л-Я) / авт.-уклад.: О. Білик, Г. Гамалій, Ф. Погребенник. - К. : НПБ України, 2007. - С. 116-119.
4. Осінчук Р. На стійці народнього здоров'я // Матеріяли до історії української медицини. Том І / за ред. Плюща В. - Нью-Йорк ; Мюнхен : Українське Лікарське Товариство, 1975. - С. 191-223.
5. Пундій П. Д-р С. Парфанович-Волчук — визначна лікарка-громадянка і письменниця // Свобода. - 1998. - № 5. - С. 8.
6. Табачин Л. Художня проза Софії Парфанович // Дивослово. - 1999. - № 12. - С. 11-12.
7. Нестерович В. Творча силвета авторки // Парфанович С. На схрещених дорогах : повість - Чікаго : Накладом автора, 1963. - С. 7-15.
8. Давиденко В. Передмова // Парфанович С. Такий він був... Історія одного пса : повість для молоді / Софія Парфанович. - Джерзі Ситі: Свобода, 1964. - С. 7-10.
9. Рудницький Я. Там, де живуть бойки... // Парфанович С. Загоріла полонина : бойківські оповідання. - Аугсбург : В-во П. Волчука, 1948. - С. 3-4.
10. Овечко І. Замість передмови // Парфанович С. Чарівна Діброва : оповідання і нариси. - Чікаго, 1964. - С. 5-6.
11. Парфанович С. Післяслово // Парфанович С. У лісничівці. - Буенос-Айрес : В-во М. Денисюка, 1954.- С. 181-183.